

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Eusebiu Tu Pamphilu Ekklesiastikē Istoria

Eusebius <Caesariensis>

Mogvntiae, 1672

Caput IV. De Apphiano martyre.

urn:nbn:de:hbz:466:1-14478

cum alii duo ipsis accensiti essent, quorum alter Agapius nomine, iamdudum ante illos varia tormenta perpeffus multis confessionibus inclatuerat; alter nomine Dionysius res ipsis ad corporis usum necessarias subministrabat: octo omnes uno eodemque die in urbe Cæsarea præcis capibus interierunt, die vicefima quarta mensis Dyftri, hoc est, ante diem nonum Calendas Apriles. Per idem tempus duo Imperatores, quorum alter primum Imperii gradum, alter secundum ab eo locum obtinebat, deposito imperiali cultu privatum habitum induerunt: & malè habere iterū cæpit Respublica. Nec multò post discissio in partes Imperio Romano, bellum inexpiabile inter ipsos Romanos exarsit. Nec discidium ac tumultus qui postea subsecutus est, ante sedari potuit, quàm per universum orbem Romanum pax Christianis reddita esset. Nam simulatque ea pax quasi lux quadam post obscuræ ac tenebrofæ noctis caliginem cunctis affulsit, confestim Respublica Romana in pristinam stabilitatem & concordiam ac quietem iterum restituta est; cunctis mutuam inter se benevolentiam quam à maioribus traditam acceperant, quasi postliminio recuperantibus. Verum hæc suo loco ac tempore uberius exponentur. Nunc narrationis nostræ seriem proseguamur.

A ἄλλων καταλεχόντων, ἔμην καὶ πρὸ αὐτῶν
δυναῖς καὶ ποικίλαις ἡδὴ πρότερον καθ' ἑτέρας
ὁμολογίας ἐναβλήσασθαι. βασιλεῖς, Ἀγ-
πίου καὶ αὐτοῦ ὄνομα ἦν. τὸ δὲ τὰς τῶν σώμα-
αὐτοῖς χρεῖας διακονήσας, ὄνομα δὲ τῶν
Διονύσιος. οἱ πάντες ἐκ τῶν γυμνασίων ἀφ' ὧν
μὲν, ἐν ἡμέρᾳ μιᾷ τὰς κεφαλὰς αὐτῶν ἐ-
αὐτῆς Καισαρείας ἀποτέμνοισιν. Δυσσεύς κα-
νὸς ἡμέρᾳ τετραδὶ καὶ εἰκαδὶ, ἡ παρὰ ὀνόματι
λαβὼν Ἀππιανὸν καὶ αὐτὴν εἰς αὐτὸν γυμνα-
B τετὰ μεθ' ὁλοῦ τῆς κρατεντῶν, αὐτῶν δὲ
πάντων ἀνολάτω, καὶ ἔμην αὐτὸν δ' αὐτῶν, αὐ-
τὸ ἰδιωτικὸν χημα γίνεται. νοσεῖν τε αὐτῶν
ἀρχεται τὰ κοινὰ. μικρὸν δ' ὑπερῶν δια-
σης εἰς αὐτῶν τῶν Ῥωμαίων δόξης, πόλεμος
ἀσπονδος εἰς αὐτὰς ἐπεγείρεται. καὶ περὶ
τετὰ τὴν διασάσεως καὶ τῶν ἐπιταύτην ἀπο-
καλάσας εἰληφεν, ἡ τὴν καθ' ἡμῶν εἰρη-
καθ' ὅλης περὶ τὴν εὐθύναν τῶν Ῥωμαίων
δόξην οἰκουμενῆς. ἅμα τε γὰρ αὐτῇ τοῖς πα-
δικῆν Φωτός, ὡς ἀνὲν ὁφειλῆς καὶ σκοτεινῆς
τῆς νυκτὸς ἀνατέταλκε, καὶ αὐτὴν πάλιν τὰ κα-
τὰ τῶν Ῥωμαίων ἡγεμονίας, αὐτῶν εὐσεβῆς καὶ
C λα καὶ ἐξελθῶν, τὴν ἐν παρρησίᾳ εἰς αὐ-
λῆς εὐνοίαν ἀπλάμαδαν ὄντα. ἀλλὰ τέττα
κατὰ τὸν προσηκόντα καιρὸν ἐπιτελέσει
ἀποδώσει τὸν λόγον. νυνὶ δὲ ἐπὶ τῇ
ἐξῆς ἀπώμεν ἀκολουθίαν.

CAPUT IV.

De Apphiano martyre.

M Aximinus Cæsar ex eo tempore ad Imperium evectus, quasi qui odii in Deum & impietatis sibi innatæ insignia ostentare vellet, violentius quam superiores Principes persecutio- ni nostrorum incubuit. Cum igitur omnes graviter perturbati hac illac dispergerentur, & periculum effugere unusquisque omni ope laboraret, maximusque tumultus cunctas provincias occupasset, qua tandem oratione divini amoris ardorem plenamque fiducia confessionem beati ac reverà innocentis oviculæ Apphiani martyris pro merito poterimus exponere? Qui quidem ad portas urbis Cæsareæ, admirabile exemplum sinceræ erga verum Deum pietatis cunctis illius incolis spectandum præbuit;

M Αξιμῖνος Καῖσαρ ἀντόθεν ἐπὶ τῇ δι-
αχῇ παρελθὼν, ὡς περὶ τὸ ἐμφύτευ-
εχθρίας αὐτῶν καὶ διδοσεβείας τὰ σύμβολα τοῦ
πᾶσιν ἐνδεκνύμεν, ἡλικώτερον ἢ οἱ προ-
θεν τῶν καθ' ἡμῶν ἐπαπεδύετο διωγμῶ. πᾶσι
δὴ τὰ συγχύσεως καὶ μικρῶς ἐπηρεημένων
ἄλλων ἄλλοσε διασπηρεζμένων, διαδρα-
τετὸ δεινὸν, ἐπιμελὲς ποιημένων, καὶ
πῆς τε τὸ πᾶν ἐπεχέσεως κινήσεως, τῶν
ἐξαρκέσειεν ἡμῖν λόγος, εἰς τὴν ἐπαξίαν ἀπο-
σιν τῶν θεῶν ἐξωτῶν, καὶ παρρησίας τῶν
ὁμολογίας, τὰ μακαρεῖς καὶ ὡς ἀληθῶς αἱ
ἀνάγκαι, μάρτυρος Ἀππιανῆς Φημί. τῶν προ-
πύλων ἐπὶ θεωρίαν ἀπασι τοῖς κατὰ Και-
σαρῶν, θαυμαστὸν ὡς ἀδύνατον εἰς τὸν μόνον
Θεὸν εὐσεβείας προεβλήμεν. εἰκος ὅτι ἐν τῇ

MAXIMINUS.

πῶς ἔτο τ' ἑσώματός ἡλικίας ἦν ἀπὸ πρῶ-
 του μὲν οὖν τῆς ἐλληνικῆς παιδείας ἐνεκα κο-
 σμικῆς ἐτίλχανε γὰρ καὶ τῶν καὶ κόσμον δὲ μάλα
 πλεῖστον ἀφ' ἑρρέομένων, τὸν πλείονα καὶ τὴν Βη-
 ρυτὸν διατεφας χρόνον, ἀδ' ἀδοξον καὶ εἰπεῖν
 ὡς οὐ τοιαύτη πόλει τῶν νεώτερον ἐπιθυμιῶν
 ὑπερένω γυρόμενος καὶ μὴ δ' ὑπὸ ἀκμῆς τῆς
 σώματος, καὶ δ' ὑπὸ τ' τῶν νέων ἐταιρείας δια-
 φθαρεῖς τὸν τρόπον, ζωφροσύνην ἡπάλλετο.
 κοσμικῶς καὶ σεμνῶς καὶ ἐνσεβῶς καὶ τὸν αἰρεῖν
 χριστιανισμὸν λόγον διεξάγων, καὶ τὸν αὐτὸν
 παιδαγωγὸν βίον. εἰς ἡμεῖς μνήμην ποιησάμε-
 νος καὶ τῆς πατρίδος αὐτοῦ, κοσμησάμενος καὶ ταύ-
 τιν διὰ τῆς ἀρετῆς ἐξ αὐτῆς γυναικὸς τῆς
 θεοσεβείας ἀβητῆς. εὐλόγως ἀνὰ τὸ ποιεῖν
 ὁμῶς, εἴ τις ἀρετὰ Παγὰς ἐπὶ τῇ αὐτῇ Λυκίας
 ἀσκησάμενος πόλιν. ἐντεθὲν ὁρμώμενος ὁ νεα-
 νίας, καὶ τὴν ἐπ' ἀνοδὸν τῆς καὶ τὴν Βηρυτὸν παι-
 δεύας, τῆς πατρίδος αὐτοῦ τὰ πρῶτα τῆς πατρίδος
 ἀποφρομένης, μὴ οἷός τε φέρειν τὴν αἵματι
 πατρίδι τοῖς τῷ γυμνασίῳ καὶ σπουδῇ, ὅτι
 μὴ ἔχον αὐτοῖς ἐδόκει καὶ τὰς τῆς θεοσε-
 βείας θεσμῶν, πνεύματι δ' ὡς ἀπὸ τοῦ καὶ
 ὁρμώμενος, καὶ καὶ πᾶσα φύσιν, μάλλον δ' ἐν-
 δυνάμει καὶ ἀληθῆ φιλοσοφίαν, μείζον φρονησας
 τῆς νενομισμένης ἐβίβας δόξης, τῆς τε τῶν σω-
 ματικῶν καὶ ἀπὸ τῆς ἡδονῆς, κρύβδην τὰς
 οὐκ αἰσθητὰς καὶ μὴ ἔχοντες ἐφημέρων δαπα-
 νῶν ἀπὸ τῆς ἐλπίδος ἐλπίδι καὶ πίσει τῇ εἰς Θεὸν,
 ἡγεῖτο τῆς ἐβίβας πνύματι καὶ χερσὶ γέ-
 μιν ἐπὶ τὴν Καισαρίαν πόλιν, ἐνθα ἡτοιμα-
 σο αὐτὸν ὁ μαθητὴς τῆς θεοσεβείας ἐφά-
 νος γυρόμενος ἡμῖν αὐτοῖς αἵμα καὶ ὡς ἐν μα-
 λιστα τοῖς θεοῖς λόγοις ἐπ' ὅλῳ συλλεξάμε-
 νος, ἀκούσας τε ἀποστολικῶν ἐκδυμῶν καὶ
 ἀποστολικῶν ἀποστόλων, τέλος οἷον ἐπὶ δ' ἐκείνῳ,
 πῶς μὲν πάλιν ἰδὼν καὶ ἐπὶ πλάγι, τίς δ' αὖτις
 ἀκοῇ ἀφ' ἀλφειῶν, ὅτι ἀνὰ ἐνδίκως θαυμάσει
 τὸ θαρρὸς τὴν παρρησίαν τὴν ἐνσαίν καὶ πρὸς
 γὰρ τῶν τῶν τὸλμαν καὶ αὐτὸ τὸ εἶχρημα,
 ἡλικία θεοσεβείας καὶ πνεύματος ὡς ἀληθῶς
 ὑπερᾶνθρωπον παρέχοντα τεκμήρια. διδύ-
 ρας γὰρ τοὺς καὶ ἡμῶν γυρόμενος ἐπαναστά-
 σεις ὑπὸ Μαξιμίνου, τρεῖς καὶ ἡμᾶς ἐτα-
 διαγμῶν, γραμμάτων τε τῶν τυράννων τῶν
 πρῶτον διαπεφοιτηκῶν, ὡς ἀνὰ πανδῆ-
 μεῖ πάντες ἀπαξάπλως μετ' ἐπιμελείας

A idque nondum viginti annos natus. Ac
 prius quidem cum secularium discipli-
 narum causâ, utpote parentibus ortus
 locupletissimis, plurimum temporis
 Beryti esset commoratus, incredibile
 dictum est quo pacto in ea civitate cal-
 catis adolescentiæ cupiditatibus, nec
 vigore corporis, nec sodalium con-
 suetudine corrumpi se passus, mode-
 stiam amplexatus sit; honestè, sobriè
 ac piè ex præcepto Christianismi de-
 gens, moresque suos moderans atque
 castigans. Quod si patriam quoque
 B
 ejus commemorare convenit, eam-
 que urbem ex qua tam generosus re-
 ligionis nostræ ortus est pugil debito
 præconio exornare; equidem id fa-
 ciam libentissimè. Si quis ergo Pagas
 novit urbem Lyciæ non obscuram,
 inde oriundus fuit nobilis adolescens.
 Qui quidem reversus postea à Bery-
 tensibus studiis; cum pater ipsius prin-
 cipem locum domi obtineret, ipse
 nihilominus cum patre & propinquis
 suis versari non sustinuit, cò quòd il-
 li ex divinæ religionis præceptis vitam
 agere recularent. Sed divino quodam
 C
 spiritu afflatus, & præ innato Philo-
 sophiæ studio seu potius cælestis ac ve-
 re sapientiæ amore, vanam hujus sæ-
 culi gloriam & corporis voluptates de-
 spiciens, clam domo aufugit. Ac ne
 quidem de sumptu ad diurnum victum
 necessario sollicitus, ob spem ac fi-
 duciam quam in Deo collocaverat;
 prævio & quali manu ipsum ducente
 Spiritu Sancto, Cæsaream pervenit,
 ubi corona martyrii ipsum manebat.
 Ibi nobiscum versatus, cum ex sacra-
 rum literarum lectione quantum fieri
 potuit brevissimo illo tempore fru-
 ctus sibi collegisset, & congrua ar-
 etioris abstinentiæ exercitatione se-
 met roborasset, tandem ejusmodi ex-
 itu inclaruit, quem quisquis visu ac-
 cepit, fieri nullo modo potest quin
 simul obstupuerit. Quisquis verò au-
 ditione tantum acceperit, admire-
 tur necesse est adolescentis fiduciam,
 libertatem, constantiam & ante o-
 mnia consilii ac propositi ipsius au-
 daciam. Quæ quidem zeli divinæ re-
 ligionis & divini cujusdam Spiritus
 argumenta sunt certissima. Nam
 cum Maximinus secundum adversus
 nostros bellum excitasset, anno ter-
 tio persecutionis Diocletiani; &
 per omnes provincias missa essent
 tyranni edicta, quibus Rectores
 S f ij

jubebantur operam dare, ut omnes omnium urbium incolæ Diis publicè sacrificarent: cumque præcones per universam Cæsaream cunctos patres familias ad demonum templa iussu Præsidis evocarent; ac præterea Tribuni militum singulos ex tabella nominatim citarent; omnibus ubique locorum Christianis inexplicabili malorum turbine concussis, hic quem supra nominavimus, nemini communicato consilio, clam nobis qui in eadem domo degēbamus; clam universa militum cohorte qui circa Præsidem stabant, ad Urbanum tunc forte libantem intrepidus accessit. Fidentique animo comprehensa ejus dextra, evestigio quidem sacrificium omittēte ipsum coēgit. Mox instar prudentissimi monitoris, cum divina quadam gravitate hortari eum cœpit ut ab errore desisteret. Quippe absurdum esse, ut posthabito veri ac solius Dei Numine, simulacris ac demonibus homines sacra faciant. Id autem ut verisimile est, agebat fortissimus juvenis divina quadam virtute quæ ipsum ad hoc impulerat, omnibus (ut ita dicam) inclamante ac denuntiante per hoc facinus; tantum abesse ut Christiani qui quidem eo nomine digni essent, ab eo quem semel imbibissent divini Numinis cultu unquam abducerentur; quin potius minis, & his qui minas sublequi solent cruciatibus adeo illos superiores esse, ut adhuc eò liberius in posterum loquantur, & ingenua atque intrepida voce veritatem prædicent, ipsosque etiam, si fieri possit, persecutores suos hortentur, ut abjecto impietatis errore, eum qui solus Deus est agnoscant. Posthæc supradictus juvenis, in præsentia quidem utpote tam audaci perpetrato facinore, à militibus qui Præsidii apparebant, tanquam à feris bestiis discerptus, & innumera verbera toto corpore fortissimè perpeffus, in carcerem conjicitur. Ubi cum noctis ac diei unius spatio pedibus in nervo distentis mansisset, postero die in iudicium adducitur. Compulsus deinde à Iudice Diis sacrificare, invictam adversus ærumnas & quantumvis horrendos dolores constantiam animi declaravit; lateribus non semel sed iterum ac sæpius ad ipsa usque ossa & viscera sulcatis; totque plumbatarum ictibus in os ac cervicem verberatus, ut contusa ac tumefacta facie, ne ab illis quidem qui cum optimè norant agnosceretur.

A ἡ σπερδῆς τῶν κατὰ πόλιν δρχόντων διὰ
κηρύκων τε καθ' ὅλης τῆς Καισαρείας πόλεως
δρας ἅμα γυναιξὶ καὶ τέκνοις Ἰππὶ τρεῖς τῶν
δύλων οἴκας ἐξ ἡγεμονικῆς κελεύσεως ἀνα-
βωμύρων καὶ πρὸς τῆς τοῖς ὀνομαστὶ χυμύρων
ἀπὸ γραφῆς ἕκαστον ἀνακαλεμύρων. ἀφ' οὗ
τῷ τε κλύδωνι κακῶν τῶν παλαιῶν συνέ-
χυμύρων ἀφ' ὧς ὁ δεδηλωμένῳ, μὴ οὐκ
Ἰππὶ τῷ πρᾶχθῆναι τῶν συνήδοντος ἀπὸ τῶν
τε οἱ κατ' οἶκον αὐτῶν συνήμῳ, καὶ ἐπὶ τῷ
B πρὶ τὸν ἡγεμόνα στρατιωτικὸν εἶδος ὑπα-
ψας, ἀπὸ δούλιῳ Οὐρβανῷ πρὸς αὐτὸν χυμύ-
δεξιᾶς ἀκαταπλήκτως αὐτὸν λαβόμενος κα-
τέπαυσε μὲν πρᾶχθῆναι ἔθνη ἐν μάχῃ
συμβεβληκῶς μετὰ πνῦθ' εἰς πρᾶχθῆναι
τῷ παρήνει, πάντας δὲ τῆς πλάνης. μὴ γὰρ
λῶς ἔχων κατὰ ληπτοῦ τὸν ἕνα καὶ μόνον αὐ-
τῷ Θεόν, εἰδὼς καὶ δαίμοσι δύειν. τῶν
ὡς εἰσιν, ἐνεχειρεῖτο τῷ μετρηκῶ, τῶν
τῶν αὐτὸν πρᾶχθῆναι ἐνθεῶν δυνάμει
C σὺν χι βρώσης διὰ τῆς γνωμῆς. ὡς ἀπὸ
σῶτον ἀπὸ δούλιον χρεῖσται οἱ γὰρ ὅλως τῶν
ἡς ἅπαξ ἡξιώθησαν εἰς τὸν τῷ ὅλῳ Θεῷ
σεβείας μεταβάλλειν, ὡς μὴ μόνον ὑπα-
νω κατὰ τῶν ἀπειλῶν καὶ τῷ Ἰππὶ
ταῖς κολασθερίων, παρήσας (εἰς τῶν δ'
μαλλον ἐν χυμῷ τε καὶ ἀπὸ μὲν γλώτῃ
D φερρομεῖν, καὶ εἰ οἷον τε καὶ τῶν δυνάμει
αὐτῶν μετὰ τῶν τῆς ἀγνοίας, τὸν μὲν
ὄντα Θεόν Ἰππὶ γνῶναι πρᾶχθῆναι. ἐπὶ τῶν
ὁ πρὶς ὁ λόγῳ, πρᾶχθῆναι μὲν οὐκ
αὐτὸν, ὡς ἀνὰ τῶν τοῖς τῶν τοῖς μὲν
κλῶ ἀγρίων πρὸς τῶν ἀμφὶ τὸν ἡγεμόνα
D παρὰ τῶν, καὶ μετὰ τῶν καθ' ὅλην τῶν
I πλῆγας ἀνδρείοτατα ὑπομένειν, τῶν
μὲν αὐτῶν δεσποτικῶν πρᾶχθῆναι, ἐπὶ
νυχθήμερον ἀμφω τῶν πόδεσσι τῶν
σικῆ διαταθείς ξύλῳ, τῇ ἐπίσῃ πρᾶχθῆναι
ταῖς δικαστῇ εἴτα δύειν ἐκείνου, τῶν
σαν ἐνδείκνυται πρὸς πόνους καὶ φερ-
αλγυδόνους καρτερίαν. ταῖς πλῆγας ἐπὶ
ἅπαξ ἐδὲ δεύτερον, ἀλλὰ καὶ πρᾶχθῆναι
ἀγρίων ὡς ἐων καὶ αὐτῶν ἀπὸ τῶν κα-
ξανθεῖς. πλῆγας τε κατὰ πρᾶχθῆναι καὶ
χένῳ τοσαύτας δεξάμεν, ὡς μὴ δὲ
τῷ δὲ καὶ ἀπὸ τῶν αὐτὸν παλαιὰ εἰδὼν
δοιδήσαντα τὸ πρᾶχθῆναι, ἐπὶ γνῶσκειν.

ἀλλὰ γὰρ μὴ ὅτι πρὸς τὰ τοσαῦτα ἐνδιδόντες, λίνους ἐλαίῳ δεδουμένους τὰ πόδια αὐτῶν καλύψαντες, πύρρῳ φῆπτον ἐκ περὶ ἀξέως οἱ βασιλεῖς, ἐφ' οἷς ὁποίας λυέσκειν ὁ μακάριος ἀλγυδὸνας, πάντα λόγον ὑπεραιρεῖν μοι δοκῶ καὶ σκεῖν γὰρ αὐτὸς διατήξαι τὰς σάρκας, καὶ τῷ ὁσέων τὸ πύρρῳ. ὡς κηρὸς δὲ κίλιν λείβεσθαι καὶ ὁποῖον ἐκτετακμένῳ τῷ ἱμαδίᾳ τῆς σώματος· ἀλλὰ γὰρ ἔδωκε πρὸς ταῦτα ἐνδύς, ἡπὶ μένων ἡδὲ καὶ μονονεκ ἀπειρηκότων πρὸς τὴν ὑπὲρ ἀνθρώπου καρτερίαν αὐτὸς τῷ ἀνιπάλῳ, αὐτὸς δὲ σμῦς εἰσγνύται· τριτάτος τε αὐτῶν περὶ αὐτοὺς δικαστὴς τὴν αὐτῶν ὁμοιοτήτας πρὸς ἐσθλὴν καὶ τοι γὰρ λοιπὸν ἡμῖν θῆναι ὑπάρχων, ὑπερῶς χιὸς θαλάττης παρὰ δὲ δόλαι. τὰ δ' ἐπὶ τέτοις παρὰ τὴν ἡμετέραν, ῥηθέντα μὲν ἐκ ἀπεικὸς παρὰ τοῖς μὴ ὁφείλει παρελθόντων ἀπιστησέας ἡμᾶς δ' ὅσον καὶ πρὸς τὸ ἀνελθὼς εἰδόμενος, ἔχ' αἰρεῖ λόγος μὴ ἔχει ἐκ παντὸς παρὰ τὸν ἀνιπάλῳ λόγῳ τὴν ἰσορείαν, τὰ καὶ μαρτυρᾶς εἶναι τῶν γενημένων ἀπλῶς εἰπεῖν ἀπαίτας τὰς τῶν Καισαρείαν οἰκιστῶν. ἔδωκε μὲν ἡλικία τῆς παρὰ τὸν δόξαι ταύτης ἀπὸ λείφθη θείας, ἀντὶ γὰρ ὡς ἔδοκε μάλιστ' αὐτὸς περὶ ἀγῶν ἐν ἀπείροις βυθοῖς τὸν ἱερὸν ὄντως ἐκείνων καὶ τῶν μακάριον ἐμβαλεῖν, καὶ ὁ ἀπρόως ἔχ' ὁ τυχερὸν καὶ βρασμὸς αὐτὴν τε τὴν θαλάσσαν καὶ τὸ πρὸς τὸν ἄπαν διαχεῖ. ὡς καὶ τὴν γῆν καὶ τῶν πόλιν ἀπάσαν πρὸς τὸ γενημένον σεισθῆναι. ἅμα δ' ὅτι παρὰ τὸν δόξαι τῶν ἀπρόως σεισμῶν, τῶν θείων μάρτυρων νεκρῶν ἡ θαλάττη, ὡς περὶ μὴ οἶα τε ἔσα φέρειν αὐτόν, πρὸ τῶν πόλεως ἐκβεράσσει πύλων καὶ τοιαῦτα μὲν ἦν τὰ καὶ τὸν θεῶν σπον Αἰφριανόν, ἔανδρ' ἐκ μὲν δὲ δευτέρου, ἡπὶ αὐτῶν πρὸς τῶν ἀρῶν νῶντων Αἰφριανῶν, ἡμῶν παρὰ τὸν θεῶν τελεωθῆναι.

A Verum cum ille tantis doloribus nullatenus cederet, tortores jussu Præfidis linum oleo madefactum pedibus ejus circumponentes, ignem postea subjecerunt. Quo facto quantos beatissimus martyr dolores perferent, nulla ut arbitror oratione explicari potest. Ignis siquidem consumptis ejus carnibus ad ossa usque penetrabat: adeo ut universus humor corporis ceræ instar liquefactus stillatim diffunderet. Sed neque his cruciatibus superatus, licet jam victis & ob portentosam ejus fortitudinem animo despondentibus adversariis, rursus in vincula compingitur. Dehinc tertio post die judici oblatus, eandemque fidei constantiam professus, licet semivivus, in profundum mare demersus est. Ea verò quæ continuò subsequuta sunt, illis fortasse si retulero, incredibilia videbuntur qui oculis suis hæc minime viderunt. Verum tamen id procul dubio eventurum intelligam, facere nullo modo possum, quin rem gestam posterorum memoriæ commendem: quippe cum universi propemodum incolæ urbis Cæsareæ testes huius miraculi exstiterint. Nulla certè ætas tam stupendæ rei spectaculo non interfuit. Postquam igitur sanctissimum illum ac beatissimum juvenem medio mari in altissimum, uti plis videbatur, gurgitem submerserunt, repente tantus motus tantusque fragor non solum mare verum etiam cælum omne concussit, ut terra quoque & ipsa Cæsariensis civitas eo motu quateretur. Eodemque temporis momento quo repentinus ille ac mirabilis terræ motus acciderat, divini martyris cadaver, utpote quod marini fluctus continere non poterant, ab iisdem ante portas civitatis ejectum est. Hujusmodi fuit exitus admirandi Apphiani die secundo mensis Xanthici, quod est ante diem quartum nonas Apriles, feria sexta.

CAPUT V.

De Virgiano & Adesio martyribus.

ΥΠὸ δὲ τὸν αὐτὸν καιρὸν, αὐτῶν τῶν ἡμερῶν, ἐπὶ τῆς Τυρίων πόλεως νεανίας Οὐλπιανὸς ὀνομαζόμενος καὶ αὐτὸς αἰκίας, μάστιγας τε χαλεπώτατας, ἅμα καὶ κινὴ καὶ ἀσπίδι τῷ ἰσοβόλῳ ἐπιβῶν ὡμοεικὴν παρὰ τὴν θείαν δόξαν, θαλάττη παρὰ δὲ δόλαι, διό μοι δοκεῖ ἐν τοῖς Αἰφριανῶν

PER idem tempus iisdemque paucis diebus in urbe Tyro adolescens quidam Ulpianus nomine, post crudeles plagas & acerbissima flagrorum verbera, unâ cum cane & aspide in culeum ex crudo bovis corio inclusus, in mare præcipitatus est. Proinde cum Apphiani

Sf ij